

Medvirkning i forskningsprosjekter

Nasjonalforeningen for folkehelsen ønsker å fremme medvirkning av personer som kan bidra i forskning med sin egenerfaring (brukermedvirkning). Grad av medvirkning skal beskrives i alle prosjektsøknader. Dersom medvirkning ikke er aktuelt skal dette forklares og begrunnes.

Formålet med medvirkning i forskning er å bidra til at forskningen har høy grad av relevans og nytteverdi for den aktuelle målgruppen. Medvirkning i forskning handler om dialog og samarbeid mellom forsker og erfaringsrepresentant (bruker).

Medvirkerrollen avhenger av prosjektets behov. Hvem som kan forstås som erfaringsrepresentant kommer an på hvem som er målgruppen for forskningsprosjektet, samt hvem som er tiltenkt å nyttiggjøre seg den kunnskapen som genereres. Vedkommendes kunnskap, erfaringer og kapasitet er viktig. Erfaringsrepresentanter kan være:

- ✓ Personer med egenerfaring med det som det skal forskes på og/ eller pårørende
- ✓ Frivillige, ansatte og ledere i helse-, omsorgs og velferdstjenester, og/ eller i bruker-, interesse og ideelle organisasjoner
- ✓ Beslutningstagere og myndigheter
- ✓ Befolkningen

Det er viktig å involvere erfaringsrepresentanter så tidlig som mulig, gjerne på idéstadiet av prosjektet. Det er anbefalt å rekruttere minst to personer til hvert prosjekt. Dette kan gjøre prosjektet mindre sårbart ved forfall og erfaringsrepresentantene kan støtte og utfylle hverandre. Det kan være en fordel å rekruttere fra en organisasjon hvis man ønsker at erfaringsrepresentant(e) skal kunne si noe om behovene til gruppen som organisasjonen representerer.

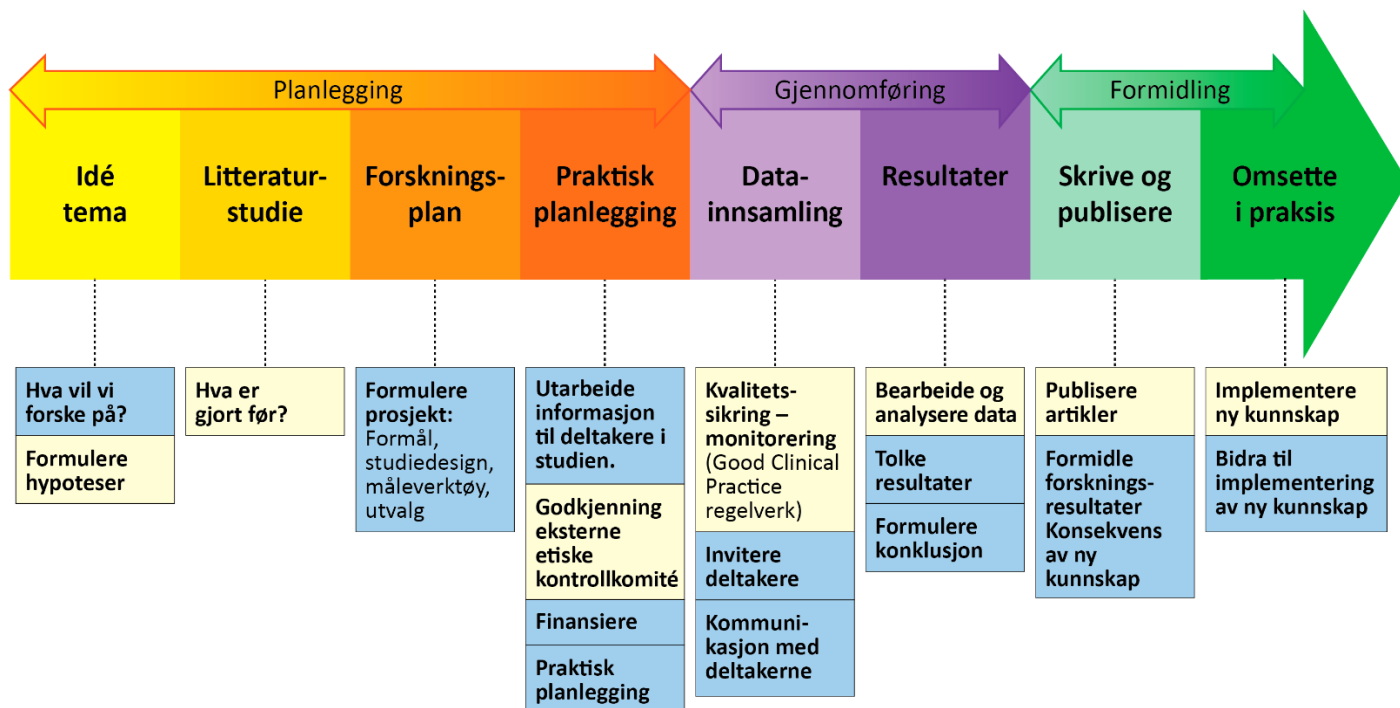
Erfaringsrepresentanter kan bidra på ulike måter og i ulike faser i et forskningsprosjekt (se modell).

Før oppstart av samarbeidet er det viktig med en gjensidig forventningsavklaring mellom forsker og erfaringsrepresentant. Følgende tema er aktuelle å diskutere:

- ✓ Hva rollen som erfaringsrepresentant i prosjektet innebærer.
- ✓ I hvilke faser av forskningsprosessen er det aktuelt at vedkommende bidrar.
- ✓ Vurdere behovet erfaringsrepresentanten har for opplæring for å kunne utføre sine oppgaver, samt vurdere hvem som kan gi slik opplæring.
- ✓ Honorar og anerkjennelse for erfaringsrepresentantens arbeid.
- ✓ Om vedkommende trenger ledsager eller annen form for tilrettelegging for å kunne bidra.
- ✓ Møtetidspunkt, møteform og språk.

Det anbefales både for forsker og erfaringsrepresentant å delta på kurs om medvirkning i forskning. Et aktuelt, generelt kurs er kurset [Brukermidvirkning i forskning](#) som tilbys av Studieforbundet Funkis. I tillegg tilbyr undervisningsinstitusjoner relevante kurs eller utdanninger, og pasientorganisasjoner og sykehus tilbyr kurs som er tema- eller sykdomsspesifikke.

Brukermedvirkning i forskning

Forskningspila for brukermedvirkning er ment som hjelpemiddel i planlegging og gjennomføring av brukermedvirkning i forskning. Utarbeidet av EUPATI og bearbeidet til norsk av FORMI, OUS.

 Høyt krav til medisinsk/forskerkompetanse Godt egnet til brukermedvirkning

Illustrasjon: Forsknings- og formidlingsenheten for muskelskjeletthelse/Oslo universitetssykehus

Ressurssider om medvirkning i forskning:

[Veileder for brukermedvirkning i helseforskning i spesialisthelsetjenesten](#)

[A short guide to successful patient involvement in EU-funded research](#)

[Brukermedvirkning i forskning – EULAR referansekort](#)

[Brukermedvirkning i forskning – forklaring til EULAR referansekort](#)

Veilederen er utarbeidet i samarbeid med Kreftforeningen, Stiftelsen Dam, Norske Kvinners Sanitetsforening og Rådet for psykisk helse.